

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

SLUŽBA ZA ODNOSE Z JAVNOSTMI IN PROMOCIJO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 63

F: 01 478 90 13

E: pr.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

UKOM
predlagam.vladi@gov.si

Številka: 0913-24/2011/5

Datum: 11. 5. 2011

Zadeva: Predlog 1573: Postopna prepoved uporabe umetnih gnojil in škropiv

Zveza: e-pošta, z dne 15. 4. 2011 (Številka: 092-108/2011/1)

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovor na predlog 1573 spletnega orodja predlagam.vladi.si v zvezi s prepovedjo uporabe pesticidov.

PREDLOG

Predlagam, da Slovenija postane ekološka cona, v kateri ni dovoljena uporaba umetnih gnojil in škropiv.

Država mora spodbujati biološko čisto pridelovanje hrane, ne pa, da subvencionira velike kmetijske površine, kjer se pridelujejo samo monokulture, ki se pridelujejo tako, da se z uporabo umetnih gnojil in škropiv zastruplja zemlja in voda. Če s tem ne bomo prenehali, se nam bo to v prihodnosti grdo maščevalo oz. se to že dogaja. Bodimo enkrat pri resnično pomembnih stvareh vzgled drugim državam. Naj ekološka oz. biološka hrana v Sloveniji postane standard. Naj bo to naša zaščitna znamka.

Da bi se zavest kmetovalcev temu lahko prilagodila, bi se določilo prehodno obdobje, ki bi kmetovalcem omogočilo, da se prilagodijo novim načinom obdelave zemlje in ki ne bi bilo daljše od treh let. Zbudimo se in prenehajmo z uničevanjem planeta, ki nam omogoča to čudovito življenje. Kako bodo gledali na nas naši potomci, če ne bomo nič naredili?

ODGOVOR

Pesticidi so zakonsko regulirani tako za namene kmetijske rabe (fitofarmacevtska sredstva (FFS)), kot tudi za namene nekmetijske rabe (biocidna sredstva). To pomeni, da je raba določene snovi urejena z različnimi zakoni, zato se bomo v odgovoru omejili samo na kmetijsko rabo pesticidov.

Trenutna zakonska ureditev področja FFS je v Sloveniji urejena z Zakonom o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/2007), ki v slovenski pravni red prenaša določbe evropske Direktive o dajanju FFS v promet (91/414 EC). V letošnjem letu v veljavo prihaja nova EU zakonodaja na področju FFS, in sicer Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju FFS v promet, ki na novo definira pogoje, pod katerimi se določena snov sme uporabljati na nivoju skupnosti. Evropska uredba velja neposredno v pravnem redu vseh posameznih držav članic EU, zato bi za sprejetje predlaganega predloga

bilo treba spremeniti to uredbo. Konec leta stopi v veljavo tudi nova evropska Direktiva 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov, ki predvsem opredeljuje rabo FFS z namenom zmanjševanja vseh potencialnih negativnih vplivov na ljudi in okolje.

Že sedaj je področje registracije in rabe FFS v Sloveniji zakonsko zelo konzervativno urejeno, kar se kaže tudi v dejstvu, da je število dovoljenih FFS v Sloveniji med najmanjšimi na nivoju skupnosti. Prav tako nadzor nad ostanki FFS v živilih kaže, da je ostankov FFS v živilih slovenskega porekla (v primerjavi z živil iz drugih držav EU ter tretjih držav) bistveno manj in posledično predstavljajo manjše tveganje za zdravje ljudi.

V Sloveniji imamo področje rabe FFS urejeno na način, ki se v evropski pravni red uvaja šele sedaj in temelji predvsem v smeri čim manjšega tveganja za zdravje ljudi in okolje. Sem spadajo področja:

- izobraževanje končnih uporabnikov FFS, trgovcev FFS, odgovornih oseb za FFS;
- testiranje aplikacijske tehnike;
- ločevanje rabe glede na profesionalno in neprofesionalno rabo;
- omejevanje dostopa do FFS glede na zgoraj navedene pogoje.

Nov predpis o trajnostni rabi fitofarmaceutskih sredstev, pa bo v prvi vrsti težil k uporabi vseh ostalih razpoložljivih možnosti za zatiranje škodljivcev, pred uporabo pesticidov. V okviru tega predpisa, je Ministrstvo že pristopilo k izdelavi Nacionalnega akcijskega plana za zmanjšanje tveganj zaradi uporabe pesticidov v kmetijstvu, ki bo določal tako cilje načrta, kot tudi postopke in usmeritve, da bi se dolgoročni učinki rabe pesticidov zmanjšali in posledično zagotavljali trajnostno uporabo okolja v katerem živimo.

Na ministrstvu se zavzemamo za čim manjšo in čim bolj pravilno uporabo FFS pri pridelavi kmetijskih rastlin. Prve zakonske podlage za okolju prijazno kmetovanje je ministrstvo sprejelo leta 2001, ko je v okviru programa SKOP uvedlo neposredne podpore za ekološko in integrirano kmetovanje. Z vstopom Slovenije v EU se enaki podporni ukrepi za ekološko in integrirano kmetijstvo nadaljujejo v okviru Programa razvoja podeželja v letih 2004 - 2006 in trenutno 2007 - 2013. Poleg teh kmetijsko okoljskih ukrepov, ministrstvo v skladu z uvedbo »zelenih javnih naročil« (z letom 2012) načrtno spodbuja okolju prijazno pridelavo in predelavo kmetijskih rastlin.

Znano je, da je uporaba FFS v kmetijski pridelavi omejena in nadzorovana s strani Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano. Dodatno pa ekološka pridelava pomeni pridelovanje kmetijskih rastlin brez uporabe dušikovitih mineralnih gnojil. Dovoljeno je uporabljati le tista gnojila in dodatke za izboljšavo tal ter FFS, ki se smejo uporabljati v ekološki pridelavi v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko kmetovanje, pri integrirani pridelavi pa imajo naravni ukrepi prednost pred fitofarmaceutskimi. Tako ekološka kot integrirana pridelava sta še dodatno pod nadzorom organizacij za kontrolo in certificiranje.

Glede predlaganega predloga, da Slovenija postane ekološka cona, brez uporabe umetnih gnojil in škropiv, lahko povemo:

- da bodo določene zahteve glede zmanjšanje uporabe pesticidov zajete v novem Zakonu o fitofarmaceutskih sredstvih, ki bo implementiral evropsko direktivo o trajnostni rabi pesticidov,
- prav tako trenutna zakonodaja s področja kmetijstva vzpodbuja različne oblike kmetijske proizvodnje, kjer se posebna pozornost namenja oblikam ekološkega kmetijstva, kot tudi integrirane pridelave.

Seveda pa bi poleg aktivnosti, ki že potekajo v smeri vašega predloga, imel predlog tudi določene negativne vplive, ki bi jih takšna sprememba prinesla - vpliv na zmanjšanje kmetijske proizvodnje, zmožnost samooskrbe, prehranska varnost.

Se pa strinjamo, da bo treba vložiti še dodatne aktivnosti in napore v aktivnosti za zmanjševanje vseh negativnih vplivov, ki jih lahko povzročajo FFS.

Glede na navedeno ocenjujemo, da se predlog v določenem delu že uresničuje, hkrati bi pa prepoved rabe vseh pesticidov in umetnih gnojil v zelo kratkem prehodnem obdobju imela lahko številne negativne posledice za Slovenijo.

S spoštovanjem,

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano